

Oppdal kommune

Utvalg for bygg- og arealplansaker

Vår referanse (kommunens saksnr.): 2022/2098

Høringssvar – Detaljreguleringsplan for skiløyper i Gjevilvassdalen, første gangs behandling

Oppdal Hytteforening viser til utlagt planforslag for detaljreguleringsplan for skiløyper i Gjevilvassdalen, med alternativ 1 og alternativ 2, og gir med dette vårt høringssvar.

Oppdal Hytteforening representerer fritidsinnbyggerne i Oppdal, med 19 tilsluttede hytteforeninger/veilag og over 1 300 medlemmer samlet (802 kollektive, 322 personlige og 200 støttemedlemmer, jf. styrets årsberetning for 2025). Oversikt over tilsluttede foreninger følger som vedlegg.

Oppdal Hytteforening støtter alternativ 1 – skiløype på veg for hele strekningen, inkludert delstrekningen Vangssætra–Resskrysset. Kommunens eget kunnskapsgrunnlag gir etter vårt syn klar støtte til dette standpunktet.

Våre hovedargumenter

- Alternativ 1 kommer best ut på så godt som samtlige dokumenterte kriterier i kommunens eget kunnskapsgrunnlag (Vista Analyse): brukervennlighet, sikkerhet, tilgjengelighet for alle brukergrupper, naturmangfold, klimagassutslipp, reindrift, landbruksinteresser og næringsliv.
- Brannberedskap for Solgrenda – den eneste begrunnelsen som gis for alternativ 2 – er ikke dokumentert eller kvantifisert i saksframlegget. Brannberedskap i dette området skiller seg ikke ut fra andre områder uten vinterbrøyta veg, og kan uansett ivaretas med beltekjøretøy innenfor alternativ 1.
- Terrengraséen i alternativ 2 er av kommunens egen konsulent vurdert som et dårlig lavterskeltilbud, og passer dermed dårlig for barn, eldre og personer med nedsatt funksjonsevne.
- Alternativ 1 er et begrenset og forholdsmessig inngrep i grunneiernes rettigheter - sesongavgrenset (1.12–20.04) og krever ingen naturinngrep. Kan løses gjennom regulering og – om nødvendig – ekspropriasjon.
- Flere av våre medlemmer har eiendom innover dalen, og de har verken vegrett eller skiløype på vinteren med dagens uløste situasjon. For disse medlemmene er det avgjørende at kommunen konkluderer nå.
- Skiløypa på Gjevilvassveiene har dokumentert stor betydning for reiseliv og lokalt næringsliv i Gjevilvassdalen (Vista Analyses næringsanalyse).

- Etter mange år med uavklart og konfliktfylt situasjon mener vi det viktigste nå er at kommunen fatter et vedtak, slik at løypetilbudet får den forutsigbarhet og kvalitet det i dag mangler, og ikke lenger er overlatt til usikre, ettårige avtaler.

Vårt innspill til vedtaket

- Legg alternativ 1 – skiløype på veg i sin helhet – til grunn ved sluttbehandling.
- Fatt et endelig vedtak nå, fremfor ytterligere utsettelse, av hensyn til forutsigbarhet og kvalitet i løypetilbudet.
- Vedta forhåndstiltredelse før neste vintersesong, slik at gjennomføring ikke forsinkes av en eventuell klage- eller ekspropriasjonsprosess.
- Ikke tillegg brannberedskap for Solgrenda avgjørende vekt uten en konkret begrunnelse for hvorfor dette hyttefeltet skiller seg fra øvrig bebyggelse i dalen.

Argumentene ovenfor er nærmere utdypet, punkt for punkt, i vedlegg 2.

Vi har tillit til at den endelige beslutningen fattes av de folkevalgte gjennom en åpen og demokratisk planprosess. Oppdal Hytteforening stiller gjerne til rådighet for utdypende dialog med kommunen i det videre arbeidet med saken.

Trondheim, den 07.09.26
for styret i Oppdal Hytteforening

Vibece Larsen
Styrets leder

Vedlegg 1: Oversikt over tilsluttede hytteforeninger/veilag i Oppdal Hytteforening

Vedlegg 2: Utdypende begrunnelse for høringsvaret

Vedlegg 1 – Tilsluttede hytteforeninger/veilag i Oppdal Hytteforening

Hytteforening/veilag	Kontaktperson
Breesgard Fritidsby's velforening	Emil Sundseth
Gjetberget Hytteforening	Per Ivar Karstad
Gjevilvassdalen Hytteeierforening	Inger Helene Hals
Grytdalen Hytteeierforening	Christina Benjaminsen
Hornlia hytteeierforening	Frode Løberslie
Klettstølen hytteforening	Berit Kjeldsberg
Løngmyra Veilag	Arnt Kristoffersen
Midtre Rasmusslættet Veiforening	Arnt Helge Andersen
Midtskogen hyttelag	Ole Gunnar Sveen
Munkvollhovden Hytteforening	Viktor Røsand
Nyhaugen Hytteeierforening	Christer Mohn
Prestløkka Hyttefelt	Torbjørn Stølan
Rasmusslettet Hytteforening	Stein Olsen
Stavåløkken Østre Hytteforening	Even Selnæs
Storhornet Hytteforening	Jan Arild Grødal
Velforeningen i Gorsetråket Hyttegrend	Helge Saure
Øvre Vetle-Stavåa Hytteforening	Kristian Aune
Ytre Rasmusslættet Veilag	Truls Gundersen
Lundlia Hytteforening	Jarle Bygd

Vedlegg 2 – Utdypende begrunnelse for høringssvaret

Dette vedlegget utdyper argumentene som er oppsummert i selve høringssvaret, med henvisning til kommunens eget kunnskapsgrunnlag der dette er relevant.

Terrengtraséen i alternativ 2 er ikke et lavterskeltilbud

Vista Analyses multikriterieanalyse, som ligger til grunn for planforslaget, vurderer alternativ 2 fra Grøtsætra til Resskrysset til å ha vesentlig dårligere egnethet som tidligskiløype og lavterskeltilbud enn alternativ 1, og karakteriserer traséen som «topografisk lite brukervennlig». Alternativ 1 vurderes derimot som «det klart beste alternativet» for brukergrupper med begrensede skiferdigheter, herunder barn, eldre og personer med funksjonsnedsettelse.

Terrengløyper er dessuten sårbare for vær og temperatur, og avhengige av stabile snøforhold. Mildvær, regn og vind kan raskt ødelegge grunnlaget, og det tar tid før forholdene blir gode igjen. Ifølge klimaprofilen for Trøndelag fra Norsk klimaservicesenter (klimaservicesenter.no/kss/klimaprofiler/Trøndelag) må det forventes mindre snø, flere smelteperioder og mer ustabile vintre framover, og snøsesongen kan bli opptil to måneder kortere. Med en trasé i terrenget risikerer vi derfor en vesentlig kortere og mindre forutsigbar skisesong enn på veiløyper.

Brannberedskap for Solgrenda er ikke dokumentert som et særskilt behov

Kommunedirektørens begrunnelse for å legge alternativ 2 til grunn for strekningen Vangssætra–Resskrysset er hensynet til brannberedskap for hyttefeltet Solgrenda, som er under utbygging. Dette hensynet videreføres fra vedtak i K-sak 25/73 (2.10.2025), uten at det i foreliggende saksframlegg er lagt fram noen konkret eller kvantifisert faglig vurdering av hvorfor nettopp dette hyttefeltet skiller seg fra de øvrige om lag 254 hyttene, 33 landbrukseiendommene, åtte sætrene, en turisthytte og 26 fritidstomtene som ligger langs de samme veiene i planområdet. Brannberedskap i dette området skiller seg ikke fra andre områder uten vinterbrøyta veg. Konsekvensen av et slikt argument er at alle hytter må ha vinterbrøyta veg.

Planforslaget åpner allerede for kjøring med beltekjøretøy der det foreligger hjemmel etter motorferdselloven med forskrift eller kommunalt vedtak, noe som tilsier at et eventuelt beredskapsbehov for Solgrenda kan ivaretas innenfor alternativ 1. Så vidt vi kjenner til har heller ingen hytter fra Osen eller Grøtsætra og innover dalen helårsvei i sin reguleringsplan; de om lag 14–15 hyttene i Solgrenda har vinterparkering i Osen. Hytteeiere med like adkomstforhold bør derfor behandles likt, av hensyn til presedens for framtidige saker.

Betydningen for reiseliv, næringsliv og hytteeiere

Vista Analyses næringsanalyse dokumenterer at bortfallet av den tidligere hovedløypa på veg har gitt målbare negative konsekvenser: overnattingsdøgn ned 20–30 prosent hos serveringsaktørene i Gjevilvasshytta og Bakksetra, omsetningsnedgang på om lag 22 prosent hos nærbutikken Joker Festa,

og en halvering av antall leiekjørere tilknyttet dalen. Eiendomsmeglere anslår videre at tilgang til skiløype gir en verdiøkning for fritidsboliger på 5–10 prosent.

En egen undersøkelse om brøyting av Gjevilvassveiene fra 2018 [Easyfact, 2018] anslår at 42 prosent, eller 1 297 hytteeiere, ville redusere bruken av hytten dersom Gjevilvassveien ble brøytet, tilsvarende 21,3 millioner kroner i redusert lokalt forbruk per år. Seks år uten skiløyper i Gjevilvassdalen tilsvarer et samlet omsetningstap på 127 millioner kroner, eller om lag 167 millioner kroner justert for prisvekst til 2026.

Inngrepets omfang og forholdet til grunneiernes rådighet

Reguleringen til skiløype er tidsavgrenset til perioden 1. desember til 20. april, og bestemmelsene åpner i tillegg for at vegen kan brukes som ordinær kjøreveg også etter 1. desember, fram til det foreligger tilstrekkelig snø til preparering. Oppdal Hytteforening mener dette er et forholdsmessig og sesongavgrenset inngrep i grunneiernes rådighet over vegen, og ikke en varig beslagleggelse. Vi viser i denne sammenheng også til dom fra Sør-Trøndelag Tingrett av 4.10.2019, hvor krav om erstatning for skiløype på veg ikke ble ansett økonomisk sannsynliggjort, og hvor det ikke ble tilkjent erstatning.

Gjevilvassveiene er opprinnelig bygget som seterveier og er etter vårt syn ikke dimensjonert for helårs vinterdrift med bilbasert ferdsel. Full vinterbrøyting av vegnettet ville kreve omfattende tiltak – blant annet møteplasser, snuplasser og tilstrekkelig parkering for samtlige eiendommer – og er etter vår vurdering verken ønskelig eller praktisk gjennomførbart i en kulturhistorisk seterdal. Skiløype på veg, slik det legges opp til i alternativ 1, framstår derfor som en vesentlig mer skånsom og realistisk løsning enn full vinterbrøyting av vegnettet.

Konsekvenser for medlemmer med direkte berørt eiendom

Blant våre medlemmer er det flere som eier eiendom langs Gjevilvassveiene og er direkte berørt av den uavklarte situasjonen. Disse medlemmene har verken vegrett til brøytet vinterveg eller tilgang til skiløype/skutertransport, og har dermed i praksis stått uten noen forutsigbar vinteradkomst til egen hytte. I tillegg må hytteeierne, slik situasjonen er i dag, ut av dalen for å finne gode skiløyper – noe som gjør at mange heller velger å gå på ski hjemme.

Den langvarige og uavklarte situasjonen har også gjort det vanskelig for disse medlemmene å planlegge skutertransport til hytta, ettersom det ikke har vært klart hvilke løsninger som til enhver tid gjelder eller hvor lenge de vil vare. For enkelte medlemmer har den langvarige uforutsigbarheten vært så krevende at de har valgt å selge hytta si. Disse brukerne ønsker primært å få tilbake skiløype på vegen, som den enkleste og mest praktiske løsningen for adkomst til hytta om vinteren.

Forutsigbarhet og kvalitet

Oppdal Hytteforening har gjennom flere år overfor kommunen pekt på at dagens situasjon i Gjevilvassdalen er uholdbar, og vi mener saksframlegget underbygger dette. Så lenge det ikke foreligger en vedtatt reguleringsplan, er løypetilbudet i praksis overlatt til ettårige avtaler mellom kommunen og den enkelte grunneier. Dette innebærer at løypekjøring kan stanses på kort varsel, og at traseer kan endres fra sesong til sesong, uten at det er gjort noen kvalitetssikring, risikovurdering eller vurdering av lavterskelprofil på de traseene som til enhver tid er i bruk.

For våre medlemmer, som har valgt å investere i fritidsbolig i dalen nettopp på grunn av tilgangen til gode skiløyper, er denne uforutsigbarheten en stor belastning. Det gjelder både den enkelte hytteeiers mulighet til å planlegge bruk av egen eiendom, og reiselivsaktørenes mulighet til å planlegge og markedsføre et løypetilbud overfor gjester. Vi vil samtidig understreke at konfliktnivået denne situasjonen skaper mellom hytteeiere, grunneiere og kommune over tid er både unødvendig og krevende for alle parter, og at en avklart regulering er det som best kan bidra til å normalisere forholdene i dalen.

Mange av våre medlemmer kommer fra Trondheim, og langrennstilbudet der er derfor et naturlig sammenligningsgrunnlag. I Trondheim finnes et stort og sammenhengende løypenett, mange løyper som går på vei, høy kvalitet på prepareringen og flere serveringssteder som attraktive turmål.

Mange valgte å kjøpe hytte i Oppdal nettopp på grunn av mulighetene for langrenn. Det er derfor svært uheldig at de i dag opplever et mindre og dårligere løypetilbud enn da de kjøpte hytta. I Gjevilvassdalen var skiløypa et stabilt og forutsigbart tilbud i mer enn 40 år.

Et stort, stabilt og sammenhengende løypenett burde være en viktig del av Oppdals vintertilbud – særlig med tanke på at skiløypetilbudet ikke har utviklet seg i takt med hytteutbyggingen.

På tide å konkludere – Oppdal må videre fra en langvarig konfliktsituasjon

Oppdal Hytteforening mener det viktigste nå er at kommunen konkluderer og fatter et vedtak i saken, slik at løypenettet i Gjevilvassdalen får en formell regulering, og dalen sikres forutsigbarhet, kvalitet og liv igjen. Vårt primære standpunkt er og forblir alternativ 1, jf. punktene ovenfor.

Alternativ 1 er det klart beste alternativet når det gjelder kvalitet, sikkerhet og brukervennlighet. Dette er den løsningen som best vil gi Oppdal et skiløypetilbud som står i forhold til Oppdals posisjon som en viktig vinterdestinasjon.

Veiløyper gir det vi mangler i dag: forutsigbarhet, lang sesong og bedre utnyttelse av hyttene. Samtidig endrer klimaet premissene for framtidens løypenett, jf. klimaprofilen omtalt over. Et regulert, robust løypenett på veg er derfor ikke bare en løsning på dagens situasjon, men også en investering i et løypetilbud som tåler et klima i endring.

Vi ber samtidig kommunestyret sørge for at endelig vedtak ikke forsinkes ytterligere, og at det – som nevnt over – vedtas forhåndstiltredelse for å sikre rask gjennomføring uavhengig av videre klagebehandling.